

منشی پریم چند

مُنشی پریمچند

پوس کی رات

پوس کی رات

Urdu Text:

Premchand Ke Mukhtasar Afsaane

Editor -Radha Krishna

National Book Trust India, New Delhi, Second Edition- 1985

Hindi Text:

Graamya Jeevan Ki Kahaniyaan by Premchand

Sarasvati Press, New Delhi- Edition- 1985

هلکو (m)	हलकू	proper noun(name)
بیوی (f)	स्त्री	wife
شہنا	शहना	proper noun (name)
گردن چھڑانا	गरदन छुड़ाना	(Idiom)- to get rid of
منی (f)	मुन्नी	proper noun (name)
کمبر (m)	कम्बल	blanket
ماگہ پوس کی رات	माघ पूस की रात -	night in the months of 'Maagh and poos' January-February's night
کھیت (m)	खेत	farm
فصل (m)	फ़सल	crop
گھڑکی دینا	घुड़की देना	growling , snarling
بلا سر سے ٹلنا	बला सर से टलना	(Idiom) to be escaped from a calamity
جسم (m)	डील(शरीर)	body
x, کو غلط ثابت کرنا	X को ग़लत साबित करना	to prove x wrong
خوشامدانہ لہجا (tr.v.)	खुशामद करना	to flatter
تدبیر (m)	उपाय	plan, scheme
خیرات	खैरात-	charity

پیداوار (f)	उपज-	crop; yield
سے باز آنا x,	x سے बाज़ आना,	to desist or refrain from x
رنجیدہ (adj)	उदास-	sad
راج (m)	राज-	kingdom
بھویں (f)	भौहें-	eyebrows
دل ہلا دینے والی سچائی (f)	कठोर सत्य (m)	Hard truth
x کی جانب,	x की भाँति	like x
ٹکٹکی باندھنا (tr.v.)	टकटकी बांधना	to stare
طاق (m)	आला	niche in a wall or pillar
مزدوری (f)	मजूरी	bodily labor
چین (m)	सुख	peace, happiness
دھونس (f)	धौंस	arrogance , overbearing conduct
جھونکنا (Tr.V)	झौकना-	to butt, to gore
کلیجہ (m)	हृदय	liver (heart)
جمع کرنا (tr.v)	जमा करना-	to collect
قدم (m)	पग-	footstep
دماغ (m)	मस्तक-	mind (head)
2		
ٹھٹھرنا (int. v.)	ठिठुरना	to shiver
اوکھ (m)	ऊख	sugarcane
گاڑھے کی چادر	गाढ़े की चादर (idiomatic)	the shawl of need
بانس (m)	बांस	bamboo

كھٽولا	खटोला	a small bedstead, bed
كانپنا	काँपना	to shiver, to tremble
جبرا (m)	जबरा	proper noun (name)
گھٽنا (m)	घुटना	knee
چمٽانا	चिमटाना	to stick
جاڙا لڱنا	जाड़ा लगना	to feel cold, to be cold
پيال (m)	पुआल	straw
جمائ لينا (tr.v.)	जम्हाई लेना	to yawn
پيٽه (f)	पीठ	back
سهلانا (tr.v.)	सहलाना	to caress, to stroke
ٿهنڙا هو جانا	ठंडा हो जाना	(Idiom) Literal –to become cold, Figurative- to be dead
پڇهوا هوا (f)	पछुआ हवा	a west wind
چلم (f)	चिलम	a clay bowl with or without stem in which tobacco is smoked
گدا (m)	गद्दा	a mattress
لحاف (m)	लिहाफ	a quilt
مجال (f)	मजाल	strength, nerve, courage
تقدير (f)	तक़दीर	fate

گزر هونا	गुज़र होना	getting by life, passing life
خوبی (f)	खूबी	excellence ,virtue
گڑھا	गढ़ा	a hole, a pit in which fire is lit
من بهلنا	मन बहलना	heart to be amused
نگاه (f)	निगाह	sight
پنجا	पंजा	the hand with five fingers, paw
سانس (f)	सांस	breath
طے کرنا (tr.v)	निश्चय करना	to determine
لمحه (m)	लम्हा	a moment
کروٹ (f)	करवट	the side (of the body) on which one rests
بھوت (m)	भूत	ghost
x کی مانند	x की भाँति	like x
چھاتی (f)	छाती	chest
گود (f)	गोद	lap
بد بو (f)	दुर्गंध	bed smell
جنت (f)	स्वर्ग(m)	heaven
روح (f)	आत्मा	soul

پاک (adj)	पवित्र	sacred
نفرت (f)	घृणा	hate
غریب (adj)	दीन	poor
انوکھا (m)	अनोखा	unique, not comparable
روشنی (f)	चमक	shining
آهٹ (f)	आहट	the sound of footstep
خالص	विशेष	special
روحانیت (f)	आत्मीयता	feeling of kinship or intimacy
ناچیز (adj)	तुच्छ	worthless, insignificant
بھونکنا (intr.v.)	भूंकना	to bark
پچکارنا (tr.v.)	चुमकारना	to coax, to fondle
فرض ادا کرنا (tr.v.)	कर्तव्य (m)	duty, to fulfill duty
بے چین (adj)	बेचैन	restless, to lose the ease of mind

قطب   सप्तर्षि   the polar or and the group of
seven stars (seven sisters)

نصف دورھ   आधा दौरा   half round

تھوڑی دور کے فاصلے پر	एक गोली के टप्पे पर (idiomatic)	from/at some distance
ڑھیر (m)	ढेर	a heap, pile
तापना (tr.v.)	तापना	to warm oneself
बठोरना (tr.v.)	बटोरना	to gather , to collect
अरहर (m)	अरहर	a type of pulse
सुलगना (int.v.)	सुलगना	to be kindled (a fire)
उपלה (m)	उपला	a dried cake of cow-dung (fuel)
दुम (f)	दुम	a tail
ठान्ठे हो जाना	टाँटे हो जाना (idiomatic)	to get warm
x से اتفاق करना	x से सहमति प्रकट करना	to be agree with x
कھٹाٹوپ اندھیرا	खूब अंधेरा छाना	a thick darkness to cover
درخت (m)	वृक्ष	a tree
शبنم (f)	ओस	dew
يکایک	एकाएक	suddenly
جهونکا (m)	झोंका	a gust, puff, blast (of wind)
خوشبو (f)	खुशबू	fragrance
مهک (f)	सुगंध	fragrance
هڑی (f)	हड्डी	bone
الاول (m)	अलाव	a fire lit in the open (as on winter nights for warmth)
جلا کر ککھا کرنا	जला कर भस्म करना	(Idiom) to destroy
عالی شان (adj)	विशाल	huge, splendid

انتھالا (adj)	अथाह	endless
چادر (f)	दोहर	shawl, blanket
बगल (f)	बगल	side (of the body)
ललकारना (tr.v)	ललकारना	to challenge
فتح (f)	विजय	victory
تدبير (m)	उपाय	plan, scheme
سوجھنا (intr.v.)	सूझना	to occur, to seem
خوفزدہ	कातर	timid, cowardly
اچھلना (int.v.)	उछलना	to jump

4

چھا جانا (int.v.)	छा जाना	to get covered
راکھ (f)	राख	ash
گنگना (tr.v.)	गुनगुनाना	to buzz, to hum
سسستی (f)	आलस्य (m)	laziness
غول (m)	झुंड	group
نوچنا (tr.v.)	नोचना	to scratch, to claw
وہم (m)	भ्रम	doubt
دھوکا (m)	धोखा	cheating, fraud
چرना (tr.v.)	चरना	to graze
فريب (m)	फरेब	fraud
زهر (m)	ज़हर	poison
پالا (m)	जाड़ा-पाला	frost, dew
پیچھا کرنا (tr.v.)	पीछा करना	to follow

فصل (f)	फ़सल	crop
ظالم	दुष्ट	wicked, vicious
ستياناش (m)	सर्वनाश	complete destruction or ruin
پکا ارادہ (m)	पक्का इरादा	strong determination
بچھو کا ژنک	बिच्छू का डंक	the sting of scorpion
کریدنا (tr.v.)	कुरेदना	to scratch, to scrape
خاموش (f)	शांत (adj)	quite, peaceful
گیافسرد (f)	अकर्मण्यता	idleness, uselessness
رسی (f)	रस्सी	rope
جکڑنا (tr.v.)	जकड़ना	to bind tightly, to constrain
دھوپ (f)	धूप	light or heat of the sun
چوپٹ ہو جانا	चौपट हो जाना	to be ruined, to be destroyed
منڑیا (f)	मंड़ैया	cot
فایدہ (m)	फ़ायदा	profit
بہانہ (m)	बहाना	excuse
بدن (m)	बदन	body
اداسی (f)	उदासी	sadness
فکر مند	चिन्तित	worried

مجوری (f)	मजूरी	bodily work, labor
مال گجاری (f)	माल गुजारी	tax
نگان (m)	लगान	tax
x سے کیا مطلب	x سے क्या मतलब	nothing to do with x
اولے (m)	ओले	hailstones
X سے باز آना	X से बाज़ आना	to swear off x
مایوس (f)	मायूसी	despondency
انداز (m)	अंदाज़	manner , style
درگت (f)	दुर्गत	in bad circumstances, unfortunate